

**ГАЛЕНИКА ФИТОФАРМАЦИЈА А.Д.,
БЕОГРАД, ЗЕМУН**

**Консолидовани
финансијски извештаји
31. децембра 2013. године и
Извештај независног ревизора**

ГАЛЕНИКА ФИТОФАРМАЦИЈА А.Д., БЕОГРАД, ЗЕМУН

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Консолидовани финансијски извештаји:	
Консолидовани биланс успеха	3
Консолидовани биланс стања	4
Консолидовани извештај о променама на капиталу	5
Консолидовани извештај о токовима готовине	6
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	7 - 38

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству Акционарског друштва Галеника Фитофармација, Београд, Земун

Извештај о консолидованим финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја (страна 3 до 36) Акционарског друштва Галеника Фитофармација, Београд, Земун (у даљем тексту „Матично привредно друштво“) и повезаног правног лица Envipack д.о.о., Београд (у даљем тексту „Зависно привредно друштво“), који обухватају консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2013. године и одговарајући консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство Матичног привредног друштва је одговорно за састављање и истинито и објективно приказивање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за оне интерне контроле за које руководство одреди да су неопходне за сврхе састављања консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним консолидованим финансијским извештајима на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и извршимо на начин којим се омогућава да се, у разумној мери, уверимо да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима података датим у консолидованим финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући и процену ризика постојања материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле релевантне за састављање и истинито и објективно приказивање консолидованих финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака примерених у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о делотворности интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних рачуноводствених процена извршених од стране руководства, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују основу за изражавање нашег ревизорског мишљења.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству Акционарског друштва Галеника Фитофармација, Београд, Земун (наставак)

Извештај о консолидованим финансијским извештајима (наставак)

Мишљење

По нашем мишљењу приложени консолидовани финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним аспектима, финансијски положај Матичног привредног друштва на дан 31. децембра 2013. године, као и резултате његовог пословања, и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остала питања

Ревизију новоконсолидованих финансијских извештаја на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2013. године је обавио други ревизор који је у свом извештају од 10. маја 2013. године изразио позитивно мишљење на напред наведене консолидоване финансијске извештаје.

Извештај о другим законским и регулаторним захтевима

Матично привредно друштво је одговорно за састављање Консолидованог годишњег извештаја о пословању, у складу са захтевом Закона о рачуноводству Републике Србије (Службени гласник Републике Србије број 62/2013). Наша је одговорност да изразимо мишљење о усклађености Консолидованог годишњег извештаја о пословању са консолидованим финансијским извештајима за пословну 2013. годину. У вези са тим, наши поступци се спроводе у складу са Међународним стандардом ревизије 720 – Одговорност ревизора у вези са осталим информацијама у документима који садрже финансијске извештаје који су били предмет ревизије, и ограничени смо на оцену усаглашености консолидованог извештаја о пословању са консолидованим финансијским извештајима.

По нашем мишљењу, Консолидовани годишњи извештај о пословању је у складу са консолидованим финансијским извештајима који су били предмет ревизије.

Београд, 28. април 2014. године

Јован Папић
Овлашћени ревизор

ГАЛЕНИКА ФИТОФАРМАЦИЈА А.Д., БЕОГРАД, ЗЕМУН

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године
(У хиљадама динара)

	<u>Напомене</u>	<u>2013.</u>	<u>2. фебруар до 31. децембар 2012.</u>
			<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	5	3,303,914	3,077,416
Приходи од активирања учинака и робе		5,048	-
Повећање вредности залиха учинака		184,084	263,727
Смањење вредности залиха учинака		(24,685)	(4,934)
Остали пословни приходи	6	4,581	6,824
		<u>3,472,942</u>	<u>3,343,033</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(464,775)	(338,526)
Трошкови материјала	7	(1,460,482)	(1,539,029)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(366,204)	(351,324)
Трошкови амортизације	15, 16	(82,478)	(87,789)
Остали пословни расходи	9	(298,157)	(217,691)
		<u>(2,672,096)</u>	<u>(2,534,359)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		<u>800,846</u>	<u>808,674</u>
Финансијски приходи	10	121,617	250,112
Финансијски расходи	11	(34,444)	(55,722)
Остали приходи	12	413,324	265,015
Остали расходи	13	(457,499)	(434,255)
		42,998	25,150
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>843,844</u>	<u>833,824</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода	14а	(88,793)	(42,942)
Одложени порески приходи периода	14 в	5,432	7,293
		<u>(83,361)</u>	<u>(35,649)</u>
НЕТО ДОБИТАК		<u>760,483</u>	<u>798,175</u>
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
Основна зарада по акцији (у динарима)	25	576.12	604.68

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Одбора директора Акционарског друштва Галеника Фитофармација, Београд, Земун 22. априла 2014. године и предати Агенцији за привредне регистре Републике Србије 25. априла 2014. године.

Потписано у име Матичног привредног друштва:

Драган Ненадовић
Директор

Гордана Арлов
Финансијски руководиоцац

ГАЛЕНИКА ФИТОФАРМАЦИЈА А.Д., БЕОГРАД, ЗЕМУН

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2013. године

(У хиљадама динара)

	Напомене	31. децембар 2013.	31. децембар 2012. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	15	4,797	7,018
Некретнине, постројења и опрема	16	1,808,829	1,329,920
Инвестиционе некретнине	16	5,845	6,103
Учешћа у капиталу	17	10,456	12,873
Остали дугорочни финансијски пласмани	18	4,709	5,054
		<u>1,834,636</u>	<u>1,360,968</u>
Обртна имовина			
Залихе	19	1,451,530	1,528,812
Потраживања	20	326,734	432,651
Потраживања за више плаћен порез на добитак		-	40,347
Краткорочни финансијски пласмани	21	1,154,910	1,253,613
Готовински еквиваленти и готовина	22	455,895	63,927
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	23	46,365	42,363
		<u>3,435,434</u>	<u>3,361,713</u>
Одложена пореска средства	14в	<u>22,240</u>	<u>16,807</u>
Укупна актива		<u><u>5,292,310</u></u>	<u><u>4,739,488</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	24	1,755,600	1,755,600
Резерве		851,353	844,133
Ревалоризационе резерве		27,398	30,127
Нереализовани губици по основу хартија од вредности		(3)	(16,205)
Нераспоређени добитак		1,960,687	1,415,895
		<u>4,595,035</u>	<u>4,029,550</u>
Дугорочне обавезе			
Дугорочни кредити	26	-	79,122
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	27	423,691	262,033
Обавезе из пословања	28	138,673	247,419
Остале краткорочне обавезе	29	86,319	101,535
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	30	18,845	12,888
Обавезе по основу пореза на добитак		29,747	6,941
		<u>697,275</u>	<u>630,816</u>
Укупна пасива		<u><u>5,292,310</u></u>	<u><u>4,739,488</u></u>
Ванбилансна актива/пасива	31	<u><u>158,282</u></u>	<u><u>134,201</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја

ГАЛЕНИКА ФИТОФАРМАЦИЈА А.Д., БЕОГРАД, ЗЕМУН

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(У хиљадама динара)

	Акцијски капитал	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добитци/ (губици) по основу хартија од вредности	Нераспоређени добитак	Укупно
<i>Ревизију обавио други ревизор</i>						
Стање 2. фебруара 2012. године	1,755,600	806,025	31,594	(13,803)	861,261	3,440,677
Исказивање нереализованих губитака по основу учешћа у капиталу банака	-	-	-	(2,401)	-	(2,401)
Расподела нераспоређеног добитка:						
- повећање резерви	-	38,108	-	-	(38,108)	-
- дивиденде	-	-	-	-	(191,400)	(191,400)
- исплата запосленима, менаџменту и члановима УО	-	-	-	-	(15,500)	(15,500)
Расходовање опреме	-	-	(1,467)	-	1,467	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	798,175	798,175
Разлика због заокружења	-	-	-	(1)	-	(1)
Стање 31. децембра 2012. године	<u>1,755,600</u>	<u>844,133</u>	<u>30,127</u>	<u>(16,205)</u>	<u>1,415,895</u>	<u>4,029,550</u>
Стање 1. јануара 2013. године	1,755,600	844,133	30,127	(16,205)	1.415.895	4.029.550
Исказивање нереализованих губитака по основу учешћа у капиталу банака (напомена 17.)	-	-	-	16,202	-	16,202
Расподела нераспоређеног добитка:						
- повећање резерви	-	7,220	-	-	(7,220)	-
- дивиденде	-	-	-	-	(211,200)	(211,200)
Расходовање опреме	-	-	(2,729)	-	2,729	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	760,483	760,483
Стање 31. децембра 2013. године	<u>1,755,600</u>	<u>851,353</u>	<u>27,398</u>	<u>(3)</u>	<u>1,960,687</u>	<u>4,595,035</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(У хиљадама динара)

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Токови готовине из пословних активности		
Продаја и примљени аванси	3,953,992	3,282,460
Примљене камате из пословних активности	3	-
Остали приливи из редовног пословања	112,222	196,774
Исплате добављачима и дати аванси	(2,313,330)	(2,516,200)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(259,277)	(247,313)
Плаћене камате	(5,616)	(1,006)
Порез на добитак	(19,022)	(70,711)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(75,234)	(87,935)
	<u>1,393,738</u>	<u>556,069</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Примљене камате из активности инвестирања	54,927	35,530
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(567,151)	(655,240)
	<u>(512,224)</u>	<u>(619,710)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето приливи)	-	350,577
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	(262,467)	-
Исплаћене дивиденде и исплате запосленима, менаџменту и остало	(252,723)	(218,284)
	<u>(515,190)</u>	<u>132,293</u>
Нето одлив/прилив готовине из активности финансирања	<u>(515,190)</u>	<u>132,293</u>
Нето прилив готовине	366,324	68,652
Готовина на почетку обрачунског периода	63,927	-
Курсне разлике по основу прерачуна готовине, нето	25,644	(4,725)
	<u>455,895</u>	<u>63,927</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво за производњу хемикалија за пољопривреду Галеника фитофармација, Београд, Земун (у даљем тексту „Матично привредно друштво “) иступило је из састава Холдинг предузећа Галеника п.о., што је потврђено Решењем Привредног суда у Београду, број IV-Фи-120047/97 од 7. новембра 1997. године. Матично привредно друштво се организовало као друштвено предузеће за производњу хемикалија за пољопривреду Галеника фитофармација, Београд, Земун. Облик акционарског друштва стекло је својинском трансформацијом и као такво регистровано је код Трговинског суда у Београду 30. јуна 2000. године, решењем број V-Фи-4377-00.

Матично привредно друштво је извршило власничку трансформацију капитала сходно важећим законским прописима, а током 2004. године извршена је и хомогенизација акција – Решењем комисије за хартије од вредности број 4/0-29-416/4-04 од 16. јуна 2004. године.

Основне делатности Матичног привредног друштва су производња хемикалија за пољопривреду, боја и пигмената, вештачких ђубрива и азотних једињења, пестицида и других хемикалија за пољопривреду, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова, производња фармацеутских препарата, као и њихово стављање у промет и трговина на велико зрнастим производима, семењем и храном за животиње.

Седиште Матичног привредног друштва је у Земуну, улица Батајнички друм бб. Матични број Матичног привредног друштва је 07725531, а порески идентификациони број је 100001046.

На дан 31. децембра 2013. године Матично привредно друштво је имало 146 запослених радника (31. децембра 2012. године – 155 запослених радника).

На дан 31. децембра 2013. године Зависно привредно друштво је имало 1 запосленог радника (31. децембра 2012. године – 1 запослени).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

Консолидовани финансијски извештаји обухватају финансијске извештаје Акционарског друштва за производњу хемикалија за пољопривреду Галеника фитофармација, Београд, Земун („Матично привредно друштво“) и финансијске извештаје зависног привредног друштва Enviras д.о.о., Београд, Земун („Зависно привредно друштво“) у коме Матично привредно друштво има 100% удела у капиталу.

Матично привредно друштво је на седници Управног одбора одржаној 27. јануара 2012. године донело Одлуку о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу Enviras д.о.о., Београд („Зависно привредно друштво“). Оснивачки улог износи ЕУР 20,000 (2,155 хиљада динара у динарској противвредности на дан 27. јануара 2012. године). Претежна делатност Зависног привредног друштва су консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем.

Сви материјално значајни износи трансакција и салда који су настали из међусобних пословних односа Матичног привредног друштва и Зависног привредног друштва елиминисани су приликом консолидације.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

На основу Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године) и Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62 од 16. јула 2013. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање консолидованих финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање консолидованих финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења наведених стандарда издатих од стране Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда („IFRIC“) и одобрених од Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде („Одбор“) и који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене и допуне МРС као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати и одобрени од Комитета и Одбора у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије и објављени у „Службеном гласнику РС“, бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја нису биле преведене све измене и допуне МРС/МСФИ и тумачења Комитета која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“, бр. 114 од 22. децембра 2006. године, бр. 119 од 26. децембра 2008. године, бр. 9 од 6. фебруара 2009. године, бр. 4 од 29. јануара 2010. године и бр. 3 од 24. јануара 2011. године; у даљем тексту „Правилник“), који преузима законом дефинисан потпун скуп консолидованих финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 „Приказивање финансијских извештаја“, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

На дан објављивања ових консолидованих финансијски извештаја, доле наведени стандарди и следеће измене и допуне стандарда (МРС и МСФИ) били су издати од стране Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде и обавезни су за примену у текућем периоду, а који још увек нису званично преведене и усвојени у Републици Србији.

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Обелодањивање“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“ (прве измене, на снази за годишње периоде који почињу на дан 1. јула 2009. године и друге измене, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих МСФИ и МРС (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС17, МРС 36 и МРС 39) које су резултат Пројекта квалитативног побољшавања МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског Извештавања“, (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивање повезаних страна“, (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти, презентација“, (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти; Обелодањивања“, (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“, које (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ и МСФИ 12 „Обелодањивања учешћа у другим правним лицима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године).

Сходно наведеном, имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност консолидованих финансијских извештаја Матичног привредног друштва, приложени консолидовани финансијски извештаји не могу се сматрати као консолидовани финансијски извештаји састављени у складу са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

Приложени консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Матично привредно друштво је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3. уз консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји Матичног привредног друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Матичног привредног друштва, односно приходе од продаје и добитке.

Приходи од продаје признају се када се ризик и корист повезана са правом власништва пренесу на купца, што подразумева датум испоруке производа, робе или извршене услуге купцу.

Добици представљају повећање економске користи и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Матичног привредног друштва.

Приходи се исказују по правичној (фер) вредности која је примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додату вредност.

Расходи обухватају трошкове из уобичајених активности Матичног привредног друштва и губитке.

Приходи и расходи који се односе на исту трансакцију или други догађај, применом принципа узрочности, признају се истовремено.

Губици представљају смањење економске користи и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Матичног привредног друштва.

Приходи и расходи по основу камата се књиже у корист или на терет обрачунског периода на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Прерачунавање износа исказаних у иностраној валути и износа са уговореном валутном клаузулом

Пословне промене настале у иностраној валути и пословне промене са уговореном валутном клаузулом су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Сва монетарна средства и обавезе исказане у иностраној валути и са уговореном валутном клаузулом на дан консолидованог биланса стања прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном пословних промена у иностраној валути и прерачуном монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на дан консолидованог биланса стања, књиже се у корист или на терет консолидованог биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

Позитивни и негативни ефекти настали прерачуном пословних промена и прерачуном монетарних средстава и обавеза са уговореном валутном клаузулом на дан консолидованог биланса стања, књиже се у корист или на терет консолидованог биланса успеха, као приходи или расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика.

3.3. Некретнине, постројења и опрема

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она основна средства чији је очекивани корисни век употребе дужи од једне године а појединачна набавна вредност или цена коштања изнад просечне бруто зараде у Републици Србији, у моменту њихове набавке, односно израде.

Некретнине, постројења и опрема, који испуњавају услове да буду признати као основно средство, почетно се одмеравају по својој набавној вредности или цени коштања.

Набавна вредност, односно цена коштања некретнина постројења и опреме обухвата вредност по фактури добављача увећану за зависне трошкове довођења основног средстава у стање функционалне приправности, укључујући и трошкове позајмљивања који су директно приписиви набавци, изградњи или изради основног средстава у складу са МРС 23 „Трошкови позајмљивања”. Овако утврђена набавна вредност, односно цена коштања основног средстава се умањује за било које трговинске попусте и рабате.

Након почетног признавања као основног средстава, некретнине, постројења и опрема, чија се фер вредност може поуздано одмерити, исказују се по њиховој ревалоризованој вредности на датум ревалоризације умањеној за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке због умањења вредности. Ревалоризација се врши довољно редовно, како би се обезбедило да се књиговодствена вредност основних средстава битно не разликује од њихове фер вредности на крају извештајног периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средстава уколико се тим улагањем повећава капацитет средстава, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа или мења намена средстава.

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме признају се као расходи периода.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме, признају се у корист или на терет консолидованог биланса успеха, као део осталих пословних прихода и расхода.

3.4. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалном методом, током процењеног корисног века употребе. Примењене стопе амортизације за главне категорије основних средстава, које се заснивају на процењеном корисном веку употребе, су следеће:

	<u>Стопе амортизације</u>
Грађевински објекти и постројења	1.8% – 5.0 %
Опрема - производна	5.0% – 20.0%
Рачунарска опрема	20 %
Остала канцеларијска опрема	7.0% – 20.0%
Аутомобили	15.5 %

За потребе састављања пореског биланса, некретнине, постројења и опрема се разврставају по амортизационим групама и амортизују се по стопама у складу са пореским прописима.

3.5. Нематеријална улагања

Почетно мерење нематеријалних улагања врши се по набавној вредности или цени коштања. Накнадно мерење након почетног признавања врши се по трошковном моделу дефинисаном у МРС 38 „Нематеријална улагања”, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и укупне губитке због обезвређења.

Амортизација нематеријалних улагања обрачунава се пропорционалном методом током процењеног, или уговором утврђеног корисног века употребе.

За потребе састављања пореског биланса нематеријална улагања се амортизују по стопама које су у складу са пореским прописима.

3.6. Залихе

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Залихе материјала који је произведен као сопствени учинак Матичног привредног друштва мере се по цени коштања или по нето продајној цени, ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Залихе (наставак)

Обрачун излаза (уtroшка) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене. Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза материјала. Ситан инвентар евидентира се у оквиру залиха материјала и отписује се 100% преко исправке вредности, на терет трошкова материјала.

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања или по нето продајној вредности, уколико је она нижа. Цена коштања, односно трошкови производње залиха обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа. Они, такође, обухватају систематско додељивање фиксних и променљивих режијских трошкова који настају приликом уtroшка материјала за производњу готових производа.

Излаз залиха недовршене производње и готових производа утрђује се по методи пондерисане просечне цене. Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза залиха недовршене производње, односно готових производа. Отписивање залиха недовршене производње, односно готових производа врши се за сваки производ посебно.

Залихе робе мере се по набавној или по нето продајној вредности ако је нижа. Обрачун излаза (продаје) залиха робе, врши се по методи пондерисане просечне цене. Њено утврђивање се врши након сваког улаза залиха.

3.7. Акцијски капитал

Обичне акције се класификују као акцијски капитал. Додатни екстерни трошкови који се директно приписују емисији нових акција, приказују се као одбитак од прилива по основу емитованих акција. Сваки вишак фер вредности прилива примљеног изнад номиналне вредности емитованих акција признаје се као емисиона премија.

Дивиденде

Дивиденде се признају као обавеза и изузимају се из капитала на дан биланса стања само уколико су објављене пре или на дан биланса стања. Дивиденде се обелодањују онда када су предложене пре дана биланса стања или уколико су предложене или објављене после дана биланса стања, а пре него што је одобрено издавање финансијских извештаја.

3.8. Резерве

Резерве се формирају из расподеле добитка ранијих година и могу се користити за покриће губитка, штета на основним и обртним средствима итд.

3.9. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици

Ревалоризациона резерва се иницијално формира када се повећа фер вредност неког средства у односу на његову књиговодствену вредност. На рачуну ревалоризационе резерве исказују се ефекти промена фер вредности некретнина, постројења и опреме.

Приликом расходовања или отуђења средстава, ревалоризациона резерва формирана за конкретно средство сматра се реализованом и преноси се на нераспоређени добитак текуће године преко биланса стања. Губитак због умањења вредности ревалоризованог средства третира се као смањење ревалоризационе резерве која је претходно формирана за средство. Уколико је губитак због умањења вредности већи од ревалоризационе резерве, разлика се признаје као расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици (наставак)

Нереализовани добици по основу хартија од вредности расположивих за продају се књиговодствено евидентирају када је фер вредност ових хартија од вредности већа од њихове књиговодствене вредности. На билансној позицији Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају исказују се негативни ефекти промене фер вредности у складу са МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, односно нереализовани губици који се нису могли покрити позитивним ефектима промене фер вредности конкретне хартије од вредности евидентираним у корист нереализованих добитака.

3.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се рачуноводствено обухватају, односно признају од момента када је Матично привредно друштво уговорним одредбама везано за финансијски инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Матично привредно друштво изгуби контролу над уговорним правима на финансијском инструменту, што се дешава када су права коришћења финансијског инструмента реализована, истекла или уступљена. Финансијске обавезе престају да се признају када Матично привредно друштво испуни обавезу и када је уговором предвиђена обавеза плаћања укинута или истекла.

Учешћа у капиталу

Учешћа у капиталу банака која се котирају на берзи се почетно одмеравају по набавној вредности. Накнадно одмеравање се врши на сваки датум биланса стања, ради усклађивања њихове вредности са тржишном вредношћу.

Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани, који се односе на стамбене зајмове и друга дугорочна потраживања од запослених, исказују се по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе, умањеној за процењене губитке по основу обезвређења, до износа процењене накнадиве вредности.

Потраживања од купаца и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца приказана су по њиховој номиналној вредности. Уколико постоји вероватноћа да Матично привредно друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе, а на основу процене наплативости од стране рачуноводства, на терет расхода у консолидованом билансу успеха, Матично привредно друштво врши исправку вредности потраживања и пласмана у земљи која нису наплаћена у року од најмање 60 дана од дана доспећа за наплату. Наплаћена отписана потраживања се књиже у корист осталих прихода у консолидованом билансу успеха. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, по договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Одбора директора Матичног привредног друштва.

Готовински еквиваленти и готовина

Под готовинским еквивалентима и готовином подразумевају се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и депозитима по виђењу код банака и других финансијских институција, као и остала новчана средства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијски инструменти (наставак)

Обавезе по кредитима и друге финансијске обавезе

Обавезе по кредитима и друге финансијске обавезе се првобитно исказују у износима примљених средстава, односно по номиналној вредности а након тога, исказују се по амортизованој вредности уз примену уговорених каматних стопа.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања исказују се по њиховој номиналној вредности.

3.11. Порези и доприноси

(а) Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава у складу са Законом о порезу на добит правних лица и пратећим пореским прописима Републике Србије.

Порез на добитак у висини од 15% (до 31. децембра 2012. године – 10%) се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом. Пореска основуца у пореском билансу укључује добитак исказан у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза на добитак плаћеног у претходним периодима. Порески губици из текућег периода могу се пренети на рачун пореских добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година, почев од 1. јануара 2010. године. До закључно са 31. децембром 2009. године порески губици текућег периода могу се пренети на рачун пореских добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

(б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основуце имовине и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике, пореске губитке и пореске кредите, који се могу преносити на наредне обрачунске периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

На дан 31. децембра 2013. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по стопи од 15%. Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

(в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата обухватају обрачунате, односно плаћене порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се обрачунавају и плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставка)

3.12. Накнаде запосленима

а) Порези и доприноси за обезбеђење социјалне сигурности запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Матично привредно друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом посебних, законом прописаних стопа. Матично привредно друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина

Према акту Матичног привредног друштва предвиђена је исплата отпремнине за одлазак у пензију у висини три просечне зараде исплаћене по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, односно три просечне зараде запосленог или просечне зараде исплаћене код послодавца, ако је то по запосленог повољније. Није извршен обрачун и исказивање дугорочних резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда јер руководство Матичног привредног друштва сматра да наведена резервисања немају материјално значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација консолидованих финансијских извештаја захтева од руководства Матичног привредног друштва коришћење најбољих могућих процена и разложних претпоставки, које имају ефекта на приказане вредности средстава и обавеза као и на обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извештаја.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке и остали извори процењивања неизвесности на датум консолидованог биланса стања које представљају значајан ризик за материјално значајне корекције позиција у консолидованим финансијским извештајима следеће године.

4.2. Амортизација и стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом корисном веку употребе некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Матично привредно друштво процењује преостали век употребе наведених средстава на основу тренутних предвиђања.

4.3. Исправка вредности потраживања

На основу процене руководства, у складу са рачуноводственом политиком за потраживања од купаца и остала краткорочна потраживања, Матично привредно друштво врши исправку вредности потраживања која нису наплаћена у року од најмање 60 дана од дана доспећа за наплату, на терет консолидованог биланса успеха ради њиховог свођења на накнадиву вредност.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.4. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се за све неискоришћене пореске губитке у мери до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици могу искористити. За ову сврху руководство Матичног привредног друштва врши разложну процену одложених пореских средстава која се могу признати из процењених будућих опорезивих добитака, што подразумева одговарајућу пореску стратегију и пореску политику.

4.5. Фер вредност

Пословна политика Матичног привредног друштва је да обелодани информације о правичној (фер) вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Матичног привредног друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, односно надокнадива, врши се исправка. По мишљењу руководства Матичног привредног друштва, износи у овим консолидованим финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од продаје робе:		
- на домаћем тржишту	519,297	408,372
- на иностраном тржишту	27,083	173
	<u>546,380</u>	<u>408,545</u>
Приходи од продаје производа и услуга:		
- на домаћем тржишту	2,310,257	2,437,087
- на иностраном тржишту	447,277	188,909
- пољопривредни готови производи	-	42,875
	<u>2,757,534</u>	<u>2,668,871</u>
	<u>3,303,914</u>	<u>3,077,416</u>

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од продаје по групама робе/производа:		
- средстава за заштиту биља, семенских производа и пластичне амбалаже	2,493,570	2,577,193
- трговачке робе	518,280	408,546
- смрзнутог воћа	283,377	61,967
- остало	8,687	29,710
	<u>3,303,914</u>	<u>3,077,416</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Матично привредно друштво не прати пословање по сегментима, зато што остало пословање представља пратећу делатност основне делатности, односно делатност трговине се обавља по основу преузимања робе из компензационих послова.

Географска концентрација прихода од продаје је следећа:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Република Србија	2,874,238	2,889,200
С.А.Д.	1,594	2,395
Швајцарска	823	676
Велика Британија	14,089	-
Кипар	147,785	16,435
Немачка	72,257	27,878
Пољска	5,548	-
Босна и Херцеговина	146,964	77,524
Македонија	35,253	39,762
Црна Гора	1,059	1,246
Косово	769	4,569
Остале земље	3,535	17,731
	<u>3,303,914</u>	<u>3,077,416</u>

Сва стална имовина Матичног и Зависног привредног друштва, не укључујући финансијске инструменте, лоцирана је у земљи седишта Матичног привредног друштва и исказана је у овим консолидованим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1,819,471 хиљада динара (31. децембар 2012. године: 1,343,041 хиљада динара).

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од субвенција	144	422
Приходи по основу условљених донација	2,599	5,296
Приходи од закупнина	1,838	1,106
	<u>4,581</u>	<u>6,824</u>

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Трошкови материјала за израду	1,403,426	1,486,421
Трошкови осталог материјала	19,489	20,921
Трошкови горива и енергије	37,567	31,687
	<u>1,460,482</u>	<u>1,539,029</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	251,003	263,050
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	35,441	35,795
Трошкови накнада по уговорима	15,623	16,100
Награда члановима Одбора директора	30,000	
Трошкови накнада члановима Одбора директора и Надзорног одбора	12,426	12,136
Остали лични расходи и накнаде	21,711	24,243
	<u>366,204</u>	<u>351,324</u>

9. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Трошкови услуга на изради учинака	56,760	37,312
Трошкови транспортних услуга	18,942	13,863
Трошкови услуга одржавања	18,981	12,551
Трошкови закупнина	4,255	2,305
Трошкови сајмова	63	178
Трошкови рекламе и пропаганде	34,644	34,161
Трошкови истраживања	79,196	55,659
Трошкови осталих производних услуга	15,410	7,367
Трошкови непроизводних услуга	35,227	20,971
Трошкови репрезентације	8,853	9,175
Трошкови премија осигурања	4,813	5,231
Трошкови платног промета	7,363	6,413
Трошкови чланарина	1,826	1,887
Трошкови индиректних пореза и доприноса	6,082	4,543
Остали нематеријални трошкови	5,742	6,075
	<u>298,157</u>	<u>217,691</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Приходи од камата	55,307	84,960
Позитивне курсне разлике	31,582	120,237
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	32,845	40,978
Остали финансијски приходи	1,883	3,937
	<u>121,617</u>	<u>250,112</u>

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Расходи камата	5,782	1,096
Негативне курсне разлике	20,107	47,336
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	8,555	7,290
	<u>34,444</u>	<u>55,722</u>

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	847	1,470
Добици од продаје материјала	1,686	1,649
Вишкови	150	2
Наплаћена отписана потраживања (напомена 20.)	398,882	247,201
Накнадно утврђени финансијски приходи из ранијих година	-	127
Остали непоменути приходи	11,759	14,566
	<u>413,324</u>	<u>265,015</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	329	731
Мањкови	165	64
Расходи по основу расхоровања залиха материјала и робе	82	16
Обезвређење залиха материјала и робе	-	27
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана	18,618	-
Обезвређење потраживања (напомена 20.)	435,274	430,652
Остали непоменути расходи	3,031	2,765
	<u>457,499</u>	<u>434,255</u>

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Порески расход периода	(88,793)	(42,942)
Одложени порески приходи периода	5,432	7,293
	<u>(83,361)</u>	<u>(35,649)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

б) Усаглашавање износа пореза на добит из биланса успеха и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Добитак пословне године	843,844	833,824
Усклађивање расхода:		
- порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	18,626	141
- износ амортизације обрачунате у финансијским извештајима	82,478	87,789
- износ амортизације обрачунате за пореске сврхе	(62,229)	(67,134)
Усклађивање прихода:		
- разлика обрачунатих прихода по основу камате између повезаних лица	156	-
Опорезиви добитак	<u>882,875</u>	<u>854,620</u>
Порез на добитак (15%)/(10% - 2012. године)	(132,431)	(85,462)
Умањења обрачунатог пореза по основу улагања у основна средства	43,638	42,942
Губитак из пореског биланса Зависног привредног друштва	-	(422)
Порески расход периода	(88,793)	(42,942)
Одложени порески приходи периода	<u>5,432</u>	<u>7,293</u>
Укупан порез на добитак	<u>(83,361)</u>	<u>(35,649)</u>

в) Кретање на одложеним пореским средствима

Промене на одложеним пореским средствима су следеће:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра 2013.	За годину која се завршава 31. децембра 2012.
Стање на почетку године	16,807	9,515
Одложени порески приходи периода	5,432	7,293
Корекција ради заокружења	<u>1</u>	<u>(1)</u>
Стање на крају године	<u>22,240</u>	<u>16,807</u>

Одложена пореска средства на дан 31. децембра 2013. године у износу од 22,240 хиљада динара се највећим делом односе на привремене разлике између основице по којој се основна средства признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у консолидованим финансијским извештајима Матичног привредног друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

15. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Нематеријална улагања која на дан 31. децембра 2013. године износе 4,797 хиљада динара обухватају улагања у развој, плаћене лиценце, програме за рачунаре који су набављени одвојено од рачунара, урбанистичке планове, пројекте и остало.

Преглед промена на нематеријалним улагањима током 2013. и 2012. године, дат је у наредној табели:

	У хиљадама динара
Набавна вредност	
Стање, 1. јануара 2012. године	36,087
Набавке	1,135
Стање, 1. јануара 2013. године	37,222
Повећање у току године	543
Отуђење	(6,684)
Стање, 31. децембра 2013. године	<u>31,081</u>
Исправка вредности	
Стање, 1 јануара 2012. године	26,292
Амортизација	3,912
Стање, 1. јануара 2013. године	30,204
Амортизација	2,279
Отуђење	(6,199)
Стање, 31. децембра 2013. године	<u>26,284</u>
Садашња вредност на дан:	
- 31. децембра 2013. године	<u>4,797</u>
- 1. јануара 2013. године	<u>7,018</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара							
	Земљиште	Вишегодишњи засади	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Основна средства у припреми	Дати аванси за основна средства	Укупно	Инвестиционе некретнине
Набавна вредност								
Стање 2. фебруара 2012. године	39,241	157	596,314	694,159	6,428	21,636	1,357,935	10,344
Директне набавке и повећање датих аванса	-	-	6,234	-	87,034	632,222	725,490	-
Активирање основних средстава	-	-	20,011	71,792	(91,803)	-	-	-
Расходовање и продаја	-	-	(8,134)	(7,000)	-	-	(15,134)	-
Затварање датих аванса	-	-	-	-	-	(65,846)	(65,846)	-
Стање 1. јануара 2013. године	39,241	157	614,425	758,951	1,659	588,012	2,002,445	10,344
Директне набавке и повећање датих аванса	76,153	-	-	-	40,615	442,409	559,177	-
Активирање основних средстава	1,040,912	-	5,631	21,089	(1,067,632)	-	-	-
Расходовање и продаја	-	-	-	(13,270)	-	-	(13,270)	-
Затварање датих аванса	-	-	-	-	1,027,277	(1,027,277)	-	-
Стање 31. децембра 2013. године	<u>1,156,306</u>	<u>157</u>	<u>620,056</u>	<u>766,770</u>	<u>1,919</u>	<u>3,144</u>	<u>2,548,352</u>	<u>10,344</u>
Исправка вредности								
Стање 2. фебруара 2012. године	-	18	168,716	434,576	-	-	603,310	3,982
Амортизација	-	10	14,722	68,886	-	-	83,618	259
Расходовање и продаја	-	-	(8,133)	(6,270)	-	-	(14,403)	-
Стање 1. јануара 2013. године	-	28	175,305	497,192	-	-	672,525	4,241
Амортизација	-	10	15,258	64,673	-	-	79,941	258
Расходовање и продаја	-	-	-	(12,943)	-	-	(12,943)	-
Стање 31. децембра 2013. године	<u>-</u>	<u>38</u>	<u>190,563</u>	<u>548,922</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>739,523</u>	<u>4,499</u>
Садашња вредност:								
- 31. децембра 2013. године	<u>1,156,306</u>	<u>119</u>	<u>429,493</u>	<u>217,848</u>	<u>1,919</u>	<u>3,144</u>	<u>1,808,829</u>	<u>5,845</u>
- 1. јануара 2013. године	<u>39,241</u>	<u>129</u>	<u>439,120</u>	<u>261,759</u>	<u>1,659</u>	<u>588,012</u>	<u>1,329,920</u>	<u>6,103</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Повећање некретнина, постројења и опреме у 2013. години износи 559,177 хиљада динара, и највећим делом, у износу од 424,517 хиљада динара се односи на куповину земљишта. Матично привредно друштво је 23. децембра 2013. године закључило Уговор о купопродаји непокретности са Пољопривредним предузећем Сава Ковачевић а.д., Врбас. Закључивањем овог уговора, Матично привредно друштво је купило пољопривредно земљиште укупне површине 339 ха 65а и 37 м² са пратећом инфраструктуром за наводњавање које се налази у атару Врбас, уписано у лист непокретности 929 КО Врбас, за износ од ЕУР 3,700,000 у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије.

17. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Учешће у капиталу осталих повезаних правних лица:		
- Галеника брокер а.д., Београд	10,456	10,456
Учешће у капиталу Привредне банке а.д., Београд	51,975	51,975
Исправка вредности учешћа у капиталу Привредне банке а.д., Београд	(51,975)	(49,558)
	-	2,417
	<u>10,456</u>	<u>12,873</u>

Учешће у капиталу Привредне банке а.д., Београд на дан 31. децембра 2013. односи се на 15,104 комада акција (31. децембра 2012. године – 15,104 комада акција). Како су акције Привредне банке а.д., Београд, 8. новембра 2013. године искључене са берзе, Матично привредно друштво је по овом основу у целини обезвредило наведене акције, књиговодствено евидентирајући обезвређење од 18,618 хиљада динара на осталим расходима (напомена 13.), искњижила је нереализоване губитке по основу хартија од вредности у износу од 16,202 хиљаде динара (извештај о променама на капиталу) и увећала исправку вредности учешћа у капиталу у износу од 2,417 хиљада динара.

18. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Остали дугорочни финансијски пласмани:		
- ФИМА Инвест а.д., Београд	2	2
- Потраживања за стамбене потребе запослених, пензионера и бивших запослених	4,707	5,052
	<u>4,709</u>	<u>5,054</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

19. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Материјал	263,205	464,961
Резервни делови	5,155	4,460
Алат и инвентар	624	564
Недовршена производња	98,882	61,196
Готови производи	973,205	851,492
Роба у промету на велико	87,702	95,894
Роба у царинском складишту	1,500	1,067
Роба у обради, доради	15,774	1,408
Дати аванси	6,080	48,883
	<u>1,452,127</u>	<u>1,529,925</u>
Исправка вредности робе	(597)	(1,113)
	<u>1,451,530</u>	<u>1,528,812</u>

20. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Потраживања од купаца:		
- у земљи	853,662	999,004
- у иностранству	66,731	38,999
	<u>920,393</u>	<u>1,038,003</u>
Исправка вредности потраживања од купаца:		
- у земљи	(573,512)	(583,705)
- у иностранству	(24,695)	(24,695)
	<u>(598,207)</u>	<u>(608,400)</u>
Друга потраживања	4,548	3,048
	<u>326,734</u>	<u>432,651</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

20. ПОТРАЖИВАЊА (наставак)

Промене на исправци вредности потраживања од купаца током 2013. и 2012. године су приказане у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Стање на почетку године:		
- у земљи	583,705	395,214
- у иностранству	24,695	24,695
- од извозника	-	6,303
	<u>608,400</u>	<u>426,212</u>
Наплаћена претходно исправљена потраживања (напомена 12.):		
- у земљи	(398,955)	(240,898)
- од извозника	-	(6,303)
	<u>(398,955)</u>	<u>(247,201)</u>
Исправка потраживања у току године (напомена 13.):		
- у земљи	435,274	430,652
- од извозника	-	-
	<u>435,274</u>	<u>430,652</u>
Отпис претходно исправљених потраживања од купаца у земљи	<u>(46,512)</u>	<u>(1,263)</u>
Стање на крају године	<u><u>598,207</u></u>	<u><u>608,400</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Краткорочно орочена средства:		
<i>(а) динарска средства</i>		
- Raiffeisen банка а.д., Београд	5,135	31,511
	<u>5,135</u>	<u>31,511</u>
<i>(б) девизна средства</i>		
- Ванса Intesa а.д., Београд	1,149,775	1,130,004
- Привредна банка а.д., Београд	-	34,270
	<u>1,149,775</u>	<u>1,164,274</u>
<i>(в) динарска средства са валутном клаузулом</i>		
- Војвођанска банка а.д., Нови Сад	-	41,456
	<u>-</u>	<u>41,456</u>
Краткорочни пласмани осталим правним лицима	-	16,033
	<u>-</u>	<u>16,033</u>
Остали краткорочни пласмани	-	339
	<u>-</u>	<u>339</u>
	<u>1,154,910</u>	<u>1,253,613</u>

Краткорочно орочена девизна средства која на дан 31. децембра 2013. године износе 1,149,775 хиљада динара су орочена по основу Уговора анексираног 8. јула 2013. године, на период од 182 дана, уз каматну стопу на годишњем нивоу од 3.5%.

22. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Текући рачуни	265,397	31,432
Благајна	37	65
Девизни рачун	101,612	11,201
Девизни акредитиви	87,215	19,575
Остала новчана средства	1,634	1,654
	<u>455,895</u>	<u>63,927</u>

23. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Порез на додату вредност обрачунат на услуге иностранних лица	379	4,217
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	42,950	31,037
Разграничени трошкови по основу обавеза	144	722
Разграничени порез на додату вредност	66	62
Остало	2,826	6,325
	<u>46,365</u>	<u>42,363</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

24. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал Матичног привредног друштва на дан 31. децембра 2013. и 2012. године износи 1,755,600 хиљада динара и састоји се од 1.320.000 акција чија номинална вредност износи 1,330 динара по акцији.

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2013. и 2012. године приказана је у следећој табели:

Акционари	31. децембар 2013. године			31. децембар 2012. године		
	Број акција	Износ у хиљадама динара	%	Број акција	Износ у хиљадама динара	%
Војиновић Живорад	284.598	378,515	21.56	284.598	378,507	21.56
Агромаркет д.о.о., Крагујевац	219.648	292,132	16.64	219.648	292,132	16.64
Пухар Недељко	81.096	107,858	6.14	81.096	107,794	6.14
Ненадовић Драган	75.475	100,382	5.72	75.475	100,420	5.72
Unicredit bank Србија а.д. – кастоди рачун	64.500	85,785	4.89	66.460	88,307	5.03
Микенд д.о.о., Шабац	50.277	66,868	3.81	50.277	66,888	3.81
Остали	544.406	724,060	41.24	542.446	721,552	41.10
	<u>1.320.000</u>	<u>1,755,600</u>	<u>100.00</u>	<u>1.320.000</u>	<u>1,755,600</u>	<u>100.00</u>

Над акцијама Агромаркет д.о.о., Крагујевац и Микенд д.о.о., Шабац постоји уписана залога првог реда.

Промене на капиталу су детаљније приказане у Консолидованом извештају о променама на капиталу који је саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

25. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У динарима динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Нето добитак (у хиљадама динара)	760,483	798,175
Просечан пондерисан број акција	<u>1,320,000</u>	<u>1,320,000</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	<u>576.12</u>	<u>604.68</u>

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Дугорочни кредит у земљи:		
- Credit Agricole Србија а.д., Београд	<u>79,765</u>	<u>341,155</u>
Текуће доспеће:		
- дугорочних кредита у земљи – Credit Agricole Србија а.д., Београд (напомена 27.)	<u>(79,765)</u>	<u>(262,033)</u>
	<u>-</u>	<u>79,122</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Матично привредно друштво је 24. септембра 2012. године закључило Уговор о кредиту за одржавање ликвидности са Credit Agricole Srbija а.д., Београд. Кредит је одобрен у износу од ЕУР 3,000,000, са роком доспећа од 18 месеци, и „grace“ периодом од 5 месеци.

27. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Краткорочни кредити у земљи:		
- Војвођанска банка а.д., Нови Сад	343,926	-
Текућа доспећа дугорочних кредита (напомена 26.)	79,765	262,033
	<u>423,691</u>	<u>262,033</u>

Матично привредно друштво је 16. децембра 2013. године закључило Уговор о револвинг кредитној линији са Војвођанском банком а.д., Нови Сад. Кредит је одобрен у укупном максималном износу од ЕУР 3,000,000 у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан реализације. Кредит је одобрен у сврху финансирања обртних средстава, са роком доспећа од 12 месеци.

28. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Примљени аванси, депозити и кауције	13,295	13,220
Обавезе према добављачима:		
- у земљи	57,514	79,072
- у иностранству	67,864	143,782
Примљени аванси из иностранства	-	11,345
	<u>138,673</u>	<u>247,419</u>

29. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	65,907	76,019
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	7,774	10,911
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	4,135	3,998
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3,896	4,248
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	160	3,075
Обавезе за дивиденде	3,753	2,609
Обавезе према члановима Управног и Надзорног одбора	694	675
	<u>86,319</u>	<u>101,535</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

30. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Обавезе за порез на додату вредност по основу продаје за готовину	149	36
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	722	746
Унапред обрачунати трошкови	2,466	2,486
Одложени приходи и примљене донације	8,186	9,620
Остала пасивна временска разграничења	7,322	-
	<u>18,845</u>	<u>12,888</u>

Примљене донације које на дан 31. децембра 2013. године износе 8,186 хиљада динара (31. децембар 2012. године - 9,620 хиљада динара) односе се на средства примљена од Министарства науке Републике Србије за финансирање инвестиционих пројеката.

31. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Туђи материјал	1,383	599
Обавезе за дате гаранције и акредитиве	156,899	133,602
	<u>158,282</u>	<u>134,201</u>

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Матичног привредног друштва. Руководство Матичног привредног друштва разматра ризик капитала путем ублажавања ризика и уверења да ће Матично привредно друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, уз истовремено повећање добити власника, путем оптимизације дуга, односно обавеза и капитала.

Лица која контролишу финансије на нивоу Матичног привредног друштва врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. У склопу тог прегледа руководство Матичног привредног друштва разматра цену капитала и ризике повезане са врстом капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

**32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**

Управљање ризиком капитала (наставак)

Показатељи задужености Матичног привредног друштва са стањем на крају године су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Задуженост*	423,691	341,155
Готовински еквиваленти и готовина	455,895	63,927
Нето задуженост	(32,204)	277,228
Капитал **	4,595,035	4,029,550
Рацио (однос) задужености према капиталу	0.09	0.08
Рацио (однос) нето задужености према капиталу	(0.01)	0.07

*Задуженост обухвата дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе

** Капитал обухвата износ укупног капитала

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике, као и критеријуми за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањене су у напомени 3.1. уз консолидоване финансијске извештаје.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	15,165	17,927
Потраживања од купаца	322,186	429,603
Остала потраживања	4,548	3,048
Краткорочни финансијски пласмани	1,154,910	1,253,613
Готовински еквиваленти и готовина	455,895	63,927
	<u>1,952,704</u>	<u>1,768,118</u>
Финансијске обавезе		
Обавезе према добављачима	125,378	222,854
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	160	3,075
Дугорочни кредити	-	79,122
Краткорочни кредити	423,691	262,033
	<u>549,229</u>	<u>567,084</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

**32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**

Финансијски ризици

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају умањењем изложености Матичног привредног друштва овим ризицима. Матично привредно друштво не користи посебне финансијске инструменте да би избегло утицај финансијских ризика на пословање због тога што такви финансијски инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште тих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Матично привредно друштво је изложено финансијским ризицима и у том склопу изложено је тржишном ризику који се јавља као девизни ризик и ризик од промене каматних стопа.

Девизни ризик

Матично привредно друштво је изложено девизном ризику преко готовинских еквивалената и готовине, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима, деноминираних у иностраној валути. Матично привредно друштво не користи посебне финансијске инструменте за заштиту од девизног ризика, односно ризика промене курса страних валута обзиром да ти инструменти нису у широкој употреби у Републици Србији.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и монетарних обавеза исказаних у иностраној валути на датум консолидованог биланса стања је следећа:

	У хиљадама динара			
	Монетарна средства 31. децембар 2013.	Монетарна средства 31. децембар 2012.	Монетарне обавезе 31. децембар 2013.	Монетарне обавезе 31. децембар 2012.
ЕУР	1,580,031	1,418,672	497,332	375,728
УСД	84,215	19,575	24,871	143,782
	<u>1,664,246</u>	<u>1,438,247</u>	<u>522,203</u>	<u>519,510</u>

Матично привредно друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (ЕУР) и америчког долара (УСД). При интерном приказивању девизног ризика користи се стопа осетљивости од 10% слабљења или јачања курса динара у односу на наведене стране валуте. Уз претпоставку да се исказана монетарна средства и монетарне обавезе у страним валутама (која су прерачунате у динаре на крају текуће и претходне године) основа за квантификацију ефеката, односно утицаја осетљивости промене курса динара у односу на ЕУР и УСД, на следећој табели приказан је утицај промене курса страних валута за 10% на добитак.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

	На дан 31. децембра 2013.			У хиљадама динара На дан 31. децембра 2012.		
	Утицај на добитак +/-			Утицај на добитак +/-		
	По основу прерачуна:			По основу прерачуна:		
	Средстава	Обавеза	Нето	Средстава	Обавеза	Нето
Ако курс динара ослаби за						
10% у односу на:						
ЕУР	158,003	49,733	108,270	1,957	37,573	(35,616)
УСД	8,422	2,487	5,935	141,867	14,378	127,489
	<u>166,425</u>	<u>52,220</u>	<u>114,205</u>	<u>143,824</u>	<u>51,951</u>	<u>91,873</u>
Ако курс динара ојача за						
10% у односу на:						
ЕУР	158,003	49,733	(108,270)	1,957	37,573	35,616
УСД	8,422	2,487	(5,935)	141,867	14,378	(127,489)
	<u>166,425</u>	<u>52,220</u>	<u>(114,205)</u>	<u>143,824</u>	<u>51,951</u>	<u>(91,873)</u>

Ризик од промене каматних стопа

Матично привредно друштво је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је варијабилна каматна стопа. Овај ризик зависи од финансијског тржишта а Матично привредно друштво нема на располагању инструменте са којима би ублажило утицај ризика од промене каматних стопа.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и финансијских обавеза на крају текуће и претходне године дата је на следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	15,165	17,927
Потраживања од купаца	322,186	429,603
Остала потраживања	4,548	3,048
Готовина и готовински еквиваленти	455,895	63,927
	<u>797,794</u>	<u>514,505</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	1,154,910	1,253,613
	<u>1,952,704</u>	<u>1,768,118</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	125,378	222,854
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	160	3,075
Дугорочни кредити, краткорочни кредити и текућа доспећа дугорочних кредита	423,691	341,155
	<u>423,851</u>	<u>344,230</u>
	<u>549,229</u>	<u>567,084</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

За средства и обавезе са варијабилном каматном стопом, анализа је састављена под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза био непромењен у току целе године. Према процени Матичног привредног друштва, повећање или смањење варијабилних каматних стопа у распону од 1 до 2% под претпоставком да су све остале варијабле непромењене, у консолидованим финансијским извештајима за 2013. годину повећали би се или смањили финансијски приходи у консолидованом билансу успеха у распону 7,311 до 14,622 хиљаде динара (за 2012. годину повећали би се или смањили финансијски приходи у распону 9,094 до 18,188 хиљада динара).

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Матично привредно друштво је изложено кредитном ризику, који представља ризик да дужници неће бити у могућности да своја дуговања према Матичном привредном друштву измире у целости и на време, што би по овом основу изазвало губитак за Матично привредно друштво. Изложеност Матичног привредног друштва кредитном ризику ограничена је на потраживања од купаца на дан консолидованог биланса стања. Потраживања од купаца састоје се од великог броја потраживања, од којих се материјално значајан део односи на следеће купце:

	У хиљадама динара	
	31. децембар	
	2013.	
Назив и седиште купца		
Митросрем а.д., Сремска Митровица		70,537
Агро Арм д.о.о., Земун		58,159
Банат фабрика уља а.д., Нова Црња		31,295
Агросот д.о.о., Доњи Таванкут		33,364
Фабрика шећера а.д., Сента		30,346
Golić Trade д.о.о., Градишка		23,727
Уникс плус д.о.о., Вршац		23,257
Филип д.о.о., Пожаревац		22,677
Будућност а.д., Бачка Паланка		17,784
Полет дужине д.о.о., Планиште		17,664

Структура изложености кредитном ризику укупних потраживања од купаца са стањем на дан 31. децембра текуће и претходне године приказана је на следећој табели.

	Бруто изложеност		Исправка вредности		У хиљадама динара	
	31. децембар		31. децембар		Нето изложеност	
	2013.	2012.	2013.	2012.	31. децембар	2012.
Недоспела потраживања од купаца	153,781	340,268	-	-	153,781	340,268
Доспела исправљена потраживања	598,207	608,400	598,207	608,400	-	-
Доспела неисправљена потраживања	168,405	89,335	-	-	168,405	89,335
Укупно	<u>920,393</u>	<u>1,038,003</u>	<u>598,207</u>	<u>608,400</u>	<u>322,186</u>	<u>429,603</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

**32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања од купаца на дан 31. децембра 2013. године у износу 153,781 хиљада динара (31. децембра 2012. године - 340,268 хиљада динара) односе се на потраживања од купаца по основу продаје.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Матично привредно друштво није извршило исправку вредности, односно није обезвредило доспела потраживања од купаца исказана на дан 31. децембра 2013. године у износу од 168,405 хиљада динара (31. децембра 2012. године – 89,335 хиљада динара) с обзиром да руководство Матичног привредног друштва сматра да није утврђена промена у кредитној способности купаца, као и да се део ових потраживања односи на потраживања чија је наплата покривена са одговарајућим инструментима обезбеђења плаћања. Сходно томе, руководство Матичног привредног друштва сматра да ће садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања од купаца приказана је на следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2013.	31. децембар 2012.
Доспелост:		
До 30 дана	96,657	33,416
Од 31 до 60 дана	71,748	55,919
Укупно	168,405	89,335

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембра 2013. године износе 125,378 хиљада динара (31. децембра 2012. године – 222,854 хиљада динара). Сагласно политици управљања финансијским ризицима, Матично привредно друштво измирује доспеле обавезе према добављачима у уговореним роковима и сходно томе, добављачи не зарачунавају камату.

Ризик ликвидности

Одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Матичног привредног друштва. За ову сврху руководство Матичног привредног друштва је успоставило одговарајући систем управљања за краткорочно, средњерочно и дугорочно финансирање пословања Матичног привредног друштва. Матично привредно друштво управља ризиком ликвидности путем одржавања одговарајућег нивоа новчане резерве, континуираним праћењем планираног и оствареног новчаног тока, као и путем одржавања адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

**32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**

Ризик ликвидности (наставак)

Следећа табела приказује структуру доспелости финансијских средстава и финансијских обавеза са стањем на дан 31. децембра текуће године. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине финансијских средстава и финансијских обавеза, уз претпоставку да ће се финансијска средства наплатити и да ће се финансијске обавезе измирити према наведеној рочности доспећа.

	Финансијска средства		У хиљадама динара Финансијске обавезе	
	31. децембар		31. децембар	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Рочност				
Мање од 1 месеца	623,623	155,507	56,976	82,007
Од 1 до 3 месеца	1,313,016	1,593,907	424,389	143,922
Од 3 месеца до 1 године	900	777	67,864	262,033
Од 1 до 5 година	15,165	17,927	-	79,122
Укупно:	<u>1,952,704</u>	<u>1,768,118</u>	<u>549,229</u>	<u>567,084</u>

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2013. и 2012. године.

	31. децембар 2013.		У хиљадама динара 31. децембар 2012.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	15,165	15,165	17,927	17,927
Краткорочни фин. пласмани	1,154,910	1,154,910	1,253,613	1,253,613
Потраживања од купаца	322,186	322,186	429,603	429,603
Остала потраживања	4,548	4,548	3,048	3,048
Готовина и еквиваленти	455,895	455,895	63,927	63,927
	<u>1,952,704</u>	<u>1,952,704</u>	<u>1,768,118</u>	<u>1,768,118</u>
Финансијске обавезе				
Краткорочни кредити	423,691	423,691	262,033	262,033
Обавезе из пословања	125,378	125,378	222,854	222,854
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	160	160	3,075	3,075
Дугорочни кредити	-	-	79,122	79,122
	<u>549,229</u>	<u>549,229</u>	<u>567,084</u>	<u>567,084</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

На дан 31. децембар 2013. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената чија се вредност котира на активном тржишту одређује се на основу објављених котација цена на активном тржишту (ниво 1). Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан консолидованог биланса.

33. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Матичног привредног друштва могу се разликовати од тумачења руководства Матичног привредног друштва. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Матичном привредном друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

34. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2013. године Матично привредно друштво води више судских спорова у којима се јавља као тужилац. Вредност ових судских спорова на дан 31. децембра 2013. године процењених од стране адвокатске канцеларије која води спорове у име Матичног привредног друштва износи 122,880 хиљада динара. Матично привредно друштво је извршило исправку вредности евидентираних утужених потраживања.

Против Матичног привредног друштва води се пет радних спорова.

Зависно привредно друштво, на дан 31. децембра 2013. године није имало судске спорове у којима се јавља на страни тужиоца или на страни туженога.

35. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви за валуте које су се користиле за прерачун девизних позиција консолидованог биланса стања у динаре били су следећи:

	31. децембар 2013.	У динарима 31. децембар 2012.
ЕУР	114.6421	113.7183
УСД	83.1282	86.1763